

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

« 17 » 10 2024

№ 300

Аксубаево

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының «2016-2026 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында мәдәниятне үстерү «муниципаль программасын раслау турында» 28.10.2015 ел, № 360 карарына үзгәрешләр кетү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәгә 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Уставына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетына таянып

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының «2016-2026 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында мәдәниятне үстерү «муниципаль программасын раслау турында» 28.10.2015 ел, № 360 карарына (30.10.2019 ел, № 753, 08.10.2021 ел, № 308, 16.10.2023 ел, № 296 карарлары белән кертелгән үзгәрешләр белән) кертәргә.) муниципаль программаны кушымтада бирелгән яңа редакциядә баян итеп, үзгәрешләр кертү.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтына урнаштырырга (<http://aksubayevo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>).

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары С.В. Александровка йөкләргә.

Житәкче

А.М.Миңгулов

Татарстан Республикасы
Акsubай МР Башкарма комитетының
17.10.2024 № 300
караына 1 нче кушымта

**«2016-2027 елларга Татарстан Республикасы
Акsubай муниципаль районында мәдәниятне үстерү»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

Программа паспорты

Программа исеме	«2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районында мәдәниятне үстерү»
Эшләү өчен нигез	Программа РФ, ТР Конституциясе, федераль кануннар, ТР кануннары нигезендә эшлэнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар, «мәдәният бүлеге»МКУ турында Нигезләмә
Муниципаль заказчы-программаның координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай районы Башкарма комитетының «мәдәният бүлеге " муниципаль казна учреждениесе
Максаты	Аксубай районы халкының мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, мәдәният, кинематография учреждениеләренә район халкы һәм кунаклары өчен жәлеп итүчәнлеген арттыру
Программаның Бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләргә гамәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү; 2.Гражданның мәгълүматтан һәм белемнәрдән иреккә файдалануга конституциячел хокукларны гамәлгә ашыруны, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калуны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәтә күрсәтү системасын үстерү; 3. Милли музыкаль традицияләргә саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү; 4. Аксубай муниципаль районында кинематографияне үстерү, кино-видеофильмнар прокатлау һәм күрсәтү өчен тиешле шартлар тудыру 5. Төбәккә һәм миллиләткә мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру, мәдәният, сәнгать өлкәсендә дөүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны һәм мөнәсәбәтләргә жайга салуны тәмин итү 6. Архив эше белән жәмгыять һәм дөүләт гражданның мәнфәгәтләрендә идарә итү
Гамәлгә ашыру сроклары	2016-2027 еллар

<p>Ярдәмче программалар</p>	<p>- "2016-2027 елларга музей эшен үстерү»; - "2016-2027 елларга китапханә эшен үстерү»; - "2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү» - " 2016-2027 елларга Аксубай МРда кинематографияне саклау һәм үстерү» - "2016-2027 елларга Регионара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү» «2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районында архив эшен үстерү»</p>
<p>Программаны финанслау күләмнәре</p>	<p>2016-2027 елларга Программаны финанслау күләме 911 173.6 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел-39448,9 мең сум 2017 ел-36797,6 мең сум 2018 ел-37093 мең сум 2019 ел-37388,1 мең сум 2020 ел-57905,1 мең сум 2021 ел-58138,9 мең сум 2022 ел-58371,6 мең сум 2023 ел-75738,7 мең . сум 2024 ел-112111,1 мең сум 2025 ел-123416,5 мең сум; 2026 ел-132508,5 мең сум; 2027 ел-142255,6 мең сум; Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерда була һәм бюджетлар формалаштыруны исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш тиешле елга тиешле дәрәжәләрдә, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акчалар бүлеп бирү</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләгә күрсәткечләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: реставрацияләүне таләп итүче предметлар саныннан төп фондның реставрацияләнгән предметлары өлеше, дәүләт исәбенә куелган һәм саклауга куелган музейларның төп фонды предметлары санының ел ахырына ел башына 93 процентка кадәр нисбәте ; янгын куркынычсызлыгы системалары белән җиһазландырылган музей</p>

мәйданнарының өлеше 92,5 процентка кадәр; музей предметларын актив күрсәтүдә катнашкан төп фонд предметларының гомуми санына карата чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр; хисап чорында музейларга бару өлешенен алдагы чорга нисбәте 33 процентка кадәр; социаль яктан якланмаган һәм мөмкинлекләре чиклэнгән затлар тарафыннан үткән чорга карата хисап чорында музейларга бару санының 25 процентка кадәр нисбәте;

хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга нисбәте 93 процентка кадәр; электрон каталогка кертелгән музей әйберләре саны музей әйберләренен гомуми саныннан 17 процентка кадәр; компьютерлаштырылган эш урыннары санының хезмәткәрләрнен гомуми санына нисбәте 100 процентка кадәр район халкына китапханә хезмәте күрсәтүне 85 процентка кадәр арттыру;

һәркем файдалана алырлык китапханәләрнен жыелма фондында яңа керемнәр өлешен 3,6 процентка кадәр арттыру; цифрлаштырылган басмалар санының узган ел белән чагыштырганда еллык артуы 20 процентка; үзәкләштерелгән язылу исемнәре санын 22 берәмлеккә кадәр арттыру; китапханәләрнен жыелма электрон каталогында библиографик язмалар санын 20 мең берәмлеккә кадәр арттыру;

компьютер жиһазлары һәм Интернет челтәре белән жиһазландырылган һәркем файдалана алырлык китапханәләр өлешен 100 процентка кадәр арттыру; виртуаль кулланылышта булган электрон басмалар санының база чоры белән чагыштырганда 5 процентка кадәр артуы;

Заманча китапханә жиһазлары һәм

жиһазлары белән тәмин ителгән китапханәләр өлешен 2 процентка кадәр арттыру; төзелгән модель китапханәләрнең санын 11 берәмлеккә кадәр арттыру; ел саен уздырылган муниципаль китапханә чаралары санын 4 берәмлеккә кадәр арттыру;

кимендә 1 берәмлек грантлар буенча ел саен гамәлгә ашырылган китапханә проектлары санын арттыру; ел дәвамында квалификациясен күтәргән белгечләр өлешен тармак белгечләренең гомуми саныннан 1 процентка кадәр арттыру төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру;

клуб формироваиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру;

үзешчән сэнгать сэнгатенең клуб формироваиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; түләүле нигездә чараларны арттыру

2027 елда Кино чараларына килүчеләр санының 71 процентка кадәр арту темплары; район халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 20гә кадәр дүүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданныр белән 10процентка кадәр уртак проектлар саны;

Россия төбәкләрендә "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткәру саны -1;

муниципаль архив биналарының архив документларын даими саклауны тәмин итә торган норматив шартларга туры килү дәрәжәсенең 90 процентка кадәр; архивлар тарафыннан билгеләнгән срокларда үтәлгән

	запросларның өлеше, бер ел эчендә кәргән запросларның гомуми күләмендә 99 процентка кадәр
Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру системасы	Аксубай муниципаль районы Советы; Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты.

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районында 3 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районының мәдәният объектларының гомуми чөлтәренә 3 музей, 40 һәркем файдалана алырлык китапханә, 52 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение, 1 кино учреждениесе керә. 2014 елда Аксубай муниципаль районында мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итү һәм аны үстерүгә район бюджетыннан 37664,3 мең сум акча жиһәрелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 168 кешедән артып китте. 2014 ел йомгаклары буенча район мәдәният учреждениеләрендә уртача айлык хезмәт хакы 14 557 сум тәшкил итә. Шактый акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкциялүгә, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизациялүгә юнәлтелә. Социологик тикшеренүләр мәгълүматларына караганда, мәдәният учреждениеләренә гамәлдәге чөлтәре халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми.

Халыкны бәялүдә житәрлек тәмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын урнаштыруның тигез булмавы, гамәлдәге учреждениеләренә чагыштырмача югары "һәркем файдалана алырлык бусагасын" саклап калу;

мәдәният учреждениеләре күрсәтә торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданның таләпләренә, өстенлекләренә һәм өметләренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләренә ял итү һәм ижат эшчәнлегә, Мәгариф һәм үзлегенән белем алу, чаралар үткәру, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлегә өчен заманча югары технологияле жиһазлар белән житәрлек дәрәжәдә жиһазландырылмавы, шулай ук халыкның төрле категорияләре, шул исәптән хәрәкәт итүләре аз булган һәм тормыш эшчәнлегендә башка чикләүләр булган мәдәният учреждениеләренә файдалана алуын тәмин итү чаралары белән тәмин ителмәве; сәнгатьнең төрле жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткәру, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплексларга кытлык.

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жинү механизмы

Проблеманың эчтәлеге	Жиңү механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәре гражданнар сорауларының бөтен диапазонын капламый	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә өлкәсендә эшнен яңа формаларын һәм ысулларын кертү
Мәдәният учреждениеләренән матди-техник базасының житәрлек дәрәжәдә үсмәве	Тармакның матди-техник базасын ныгыту һәм мәгълүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчалар, дәүләтнеке булмаган структуралар жәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегә чикләнгән затлар өчен мәдәният учреждениеләреннән файдалану мөмкинлегә житәрлек булмау	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән тәэмин итү, мәдәният учреждениеләрен инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданнар өчен жайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектлар эшләү һәм аларны гамәлгә кертү зарурлыгы	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме
искергән кинотехнологик жиһазлар; югары ижат звеносының квалификацияле кадрлары житмәү; кино житештерүгә һәм кино тармагының матди-техник базасына дәүләт ярдәме житәрлек булмау	булган муниципаль кинотеатрларны цифрлы һәм видеопроекцион күрсәтү системасы белән яңадан жиһазландыру; стационар кино күрсәтү өчен шартлары булмаган торак пунктларга хезмәт күрсәтү өчен заманча проекция һәм тавыш стандарты видеопроекция аппаратурасы белән кино-видеоүткәргечләр эшчәнлегә проектын алга таба гамәлгә ашыру

Татарстан Республикасы Аксубай районы буенча халыкның һәм муниципаль мәдәният учреждениеләренән бүленеше (музейлар, мәдәни-ял итү тибындагы учреждениеләр, китапханәләр) тыгызлыгы

Муниципаль район исеме,	Количес тво поселен	Халык саны		Мәдәният учреждениел әре саны	Мең кешегә исәпләнгән
		Мең кеше	республика халкының		

	ий		гомуми саныннан процент		учреждени еләр саны
1	2	3	4	5	6
Аксубай	21	26,8	0,76	96	3,2
Татарстан Республикасы буенча барысы	944	3822,04	100	3669	1,0

Аксубай муниципаль районында архив тармагын мәгълүматлаштыруның агымдагы торышы

Аксубай муниципаль районында 1 муниципаль архив эшли. 2023 елның 1 гыйнварына Аксубай муниципаль районы муниципаль архивында саклана торган документларның гомуми күләме 1919-2022 еллар өчен 59440 саклау берәмлеген тәшкил итә. Муниципаль архив автоматлаштырылган фәнни-белешмә аппараты (Тематик белешмәләр базасы) булдыру буенча эш алып бара. Хәзерге вакытта документларны тасвирлау күләме 10 процент тәшкил итә. Бу мәгълүматларның бер өлеше генә онлайн-режимда мөмкин. Үткән вакыт булуга карамастан, муниципаль архивта фәнни-белешмә аппаратының торышы элеккечә оператив автоматлаштыруны таләп итә. Электрон рәвештә файдалану фондын булдыру Сканерлау гына түгел, ә сканерланган документларны эшкәртү эшләрен дә күздә тоту - документларны атрибуцияләү (индексацияләү). Ә бу күп вакыт таләп итә торган һәм озакка сузыла торган процесс. Муниципаль архивта барлыгы 263 исемлек бар. Моңа бәйле рәвештә шактый күп кеше ресурслары, шулай ук Фәнни-белешмә аппараты кебек электрон рәвештә куллану өчен зур күләмдә мәгълүматны тиз арада "залп" аша кертү мөмкинлеге бирә торган чит оешмаларның ярдәме кирәк.

Хакимият органнары, оешмалар, учреждениеләр һәм физик затлар тарафыннан Аксубай муниципаль районы Архив фондының ретроспектив мәгълүматларына мөрәжәгатләр агымы даими рәвештә арта бара. Социаль-хокукый һәм тематик сорауларның артуы һәм архив фондларының күләменә даими артуы шартларында традицион формада документлар белән эшләрү түбәндәге факторлар белән катлауланачак::

документлардан һәм эшләрдән бер үк вакытта берничә кулланучының (архив хезмәткәрләренә дә, архивларның уку залына керүчеләренә дә) файдалану мөмкинлеге булмау сәбәпле; документларны һәм эшләрне югалту һәм бозу, аларның бик тиз искерү ихтималы зур. Шуңа бәйле рәвештә иң яңа мәгълүмати технологияләр ярдәмендә ретроспектив архив мәгълүматыннан файдалану буенча хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатын һәм тизлеген арттыру - иң актуаль бурыч.

Аксубай муниципаль районының мәдәният өлкәсен үстерү приоритетларының

катлаулылығы һәм күп мәгънәлелеге, масштаблы проблемаларның булуы, зур ресурс чыгымнары кирәклегә әлегә программа кысаларында район алдында торган бурычларның бер өлеше генә хәл ителергә мөмкинлеген ачык күрсәтә. Аның чаралары ерак перспективага мәдәният өлкәсен үстерүдә мөһим этап булып тора. Соңгы ике дистә ел практикасы муниципаль программаларны эшләү һәм гамәлгә ашыру юлы белән мәдәният өлкәсен үстерүнең проблемалы мәсьәләләрен хәл итүнең нәтижәлелеген раслый. Программалы якин килү Аксубай муниципаль районының мәдәни үсеше, мәдәни кыйммәтләрне саклау һәм арттыру, район халкының төрле категорияләрен мәдәни байлыктарга һәм ижади эшчәнлеккә тарту бурычларын максимал җиңә һәм икътисади нәтижәлелек белән хәл итәргә мөмкинлек бирә.

Программа максатларына ирешүгә аларның йогынтысын киметү максатында куркынычларны жайга салу һәм идарә итү чаралары

Программаны гамәлгә ашырганда куркынычларны анализлауны һәм куркынычлар белән идарә итүне муниципаль заказчы - программаның координаторы – Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Иң житди куркынычларга ярдәмчә программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертәргә мөмкин.

Финанс куркынычы программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс хәвефен чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм ирешелгән нәтижәләргә карап күрсәткечләргә ел саен төзәтмәләр кертү тора. Программа чараларын Аксубай муниципаль районы бюджетыннан финанслап житмәү куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендәге инновацион проектларның инвестицияләр жәлеп итүчәнлегенә механизмнарын булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Административ хәвеф-хәтәр программа белән нәтижәсез идарә итүгә бәйле, бу ярдәмчә программаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин.

Административ куркынычны чикләү ысуллары булып: программа чараларын үтәү барышын тикшереп торыу һәм Программаны гамәлгә ашыруга агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү; программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

программа күрсәткечләре (Индикаторлары) үтәлешенә өзлексез мониторинг; халыкка мәгълүмат житкерү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында белешмәләренә ачык бастырып чыгару.

Хәвеф - хәтәрләр белән идарә итү чараларын күрү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы-координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программалар һәм аны гамәлгә ашыру сроклары Төп максатлар, бурычлар, ахыргы нәтижәләренә тасвирлау

Программаның максаты 2014 - 2020 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәтенең өстенлекләренә нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районын социаль-иқтисадый үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен тиешле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районы халкының мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, район халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренәң жәлеп итүчәнлеген арттыру тора.

Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы кайбер бурычларны хәл итәргә кирәк, шул исәптән: жәмгыять үсешенәң мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләргә гәмәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү; гражданның мәгълүматтан һәм белемнәрдән ирекле файдалануга конституциячел хокукларын гәмәлгә ашыруны, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калуны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү; милли музыкаль традицияләргә саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү; Аксубай муниципаль районында кинематографияне үстерү, Кино-видеофильмнарны прокатлау һәм күрсәтү өчен тиешле шартлар тудыру;

Аксубай муниципаль районында халык сәнгать һөнәрләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм алардан нәтижәле файдалануны тәмин итү; Регионара һәм миллиәтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру тармак учреждениеләрен квалификацияле персонал белән тәмин итү өчен идарә итүнең һәм кадрлар әзерләүнең заманча механизмнарын кертү;

гражданның, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә Архив эше белән идарә итү;

мәдәният, сәнгать, кинематография, мәдәни мирас объектларын саклау һәм алардан файдалану өлкәсендә дәүләт сәясәтен гәмәлгә ашыруны һәм мөнәсәбәтләргә жайга салуны тәмин итү.

Программа программа чараларын гәмәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле ярдәмче программаларда чагылдырылган.

"2016-2027 елларга музей эшен үстерү" ярдәмче программасы Аксубай муниципаль районының музей фондын саклап калуга, өйрәнүгә һәм популярлаштыруга, шулай ук жәмгыять үсешенәң мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләргә тормышка ашыру өчен уңай шартлар тудыру максатларында музейларны комплекслы үстерүгә юнәлдерелгән.

"2016 - 2027 елларга китапханә эшен үстерү" ярдәмче программасы гражданның мәгълүматтан һәм белемнәрдән ирекле файдалануга конституциячел хокукларын гәмәлгә ашыруны, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калуны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә юнәлдерелгән. "2016 - 2027

елларга концерт оешмаларын һәм башкару сэнгатен үстерү" ярдәмче программасы Милли музыкаль традицияләрне саклап калуны һәм үстерүне, заманча музыка сэнгатен үстерүне максат итеп куя. Районның муниципаль концерт оешмалары челтәренен бүгенге торышын, 2027 елга кадәр концерт учреждениеләренен үсеш перспективаларын чагылдыра.

"2016 - 2027 елларга кинематографияне саклап калу һәм үстерү" ярдәмче программасы Аксубай муниципаль районында кино-видеофильмнарны күрсәтү һәм күрсәтү өчен тиешле шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

"2016 елга Регионара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү" ярдәмче программасы - 2027 еллар" Аксубай муниципаль районының мәдәни-тарихи һәм мәдәни-инновацион үзәк статусын күтәругә, Аксубай муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни үзенчәлеген саклап калуга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм чаралар үткөрү буенча чаралар системасын булдыруга, тәрбиягә юнәлдерелгән чаралар үткөрүгә юнәлдерелгән төбәкара мәдәни хезмәттәшлеккә ярдәм итүгә юнәлдерелгән район халкы арасында толерантлык "2016-2027 елларга архив эшен үстерү" ярдәмче программасы Аксубай муниципаль районы архив фондын формалаштыруның, аның сакланышын тәмин итүнең, һәрьяклап файдалануның рациональ системасын үстерүгә һәм аның мәгълүмат ресурсларын яклауга юнәлдерелгән. Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2016-2027 еллар

Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль, республика, шулай ук Аксубай муниципаль районы бюджеты акчаларынан файдалануны күздә тоталар. Программаны финанслауның гомуми күләме 911 173.6 мең сум тәшкил итә. Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәмин итү фараз характерында була һәм, тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчалардан нәтижәле файдалануын тикшереп тора.

Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларының барлык башкаручылары белән төзелә торган муниципаль контрактлар нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына төгәл туры китереп гамәлгә ашырыла. Башкарма комитетның мәдәният бүлегенә:

квартал саен, хисап чорынан соң килә торган айның 25 числосына кадәр, Аксубай муниципаль районының икътисад бүлегенә муниципаль программаны гамәлгә ашыру, шулай ук финанс чараларынан файдалануның нәтижәлеге турында статистик, белешмә һәм аналитик мәгълүмат тапшыра;

ел саен, хисап чорыннан соң килүче елның 1 мартына кадәр, Аксубай муниципаль районының икътисад бүлегенә муниципаль программаны гамәлгә ашыру буенча эшләрнең барышы һәм аны гамәлгә ашыруга акчалардан нәтижәле файдалану турында мәгълүмат тапшыра.

Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Мәдәниятнең фундаменталь үзенчәлеге шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, индивидуумнарның кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә чагыла, бу ахыр чиктә жәмгыять яшәше нигезләрендә үзгәрешләргә китерә. Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характерлый торган индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет ярдәмче программаларда үз нәтижәлелек күрсәткечләре булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-икътисадый нәтижәсе Аксубай муниципаль районы гражданның тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, димәк, Аксубай муниципаль районында тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизация курсының тормышка ашыру өчен уңай икътисадый атмосфера тудыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районында яшәүче халыкларның үзенчәлеге булганда бөтенлеген саклап калуга ярдәм итә торган мәдәни пространствоның бердәмлеген ныгытуда; ижади эшчәнлек өчен уңай шартлар тудыруда, мәдәнияттә һәм сәнгатьтә халыкка тәкъдим ителә торган мәдәни байлыкларның һәм мәгълүматның төрлелеген һәм аңлаешлылыгын тәмин итүдә;

мәдәниятне икътисадый үстерү процессларын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителә торган дөүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

ирекле хезмәт базары шартларында ижади һөнәрләрнең яшәү белгечләренең конкурентлыкка сәләтлелеген тәмин итүдә, шулай ук яшыләргә эстетик тәрбия бирүне үстерүдә. Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән.

Кагыйдә буларак, бу элемент мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасын формалаштыру Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа мәдәниятне үстерү проблемаларын әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә фактта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

"2016 - 2027 ЕЛЛАРГА МУЗЕЙ ЭШЕН ҮСТЕРҮГӘ ярдәмче программа

Программа Паспорты

Программа Исеме	"2016 - 2027 елларга музей эшен үстерү" (алга таба – ярдәмче программа)
ярдәмче программаның заказчысы	Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Ярдәмче программаны төп эшләүче	Аксубай муниципаль районының "мәдәният бүлеге" МКУ
Ярдәмче программаның максаты	Жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләргә гамәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Аксубай районы Музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм туплау. 2. Аксубай муниципаль районы музей фондын популярлаштыру. 3. Музейларның мәдәни һәм фәнни-агарту, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыруы. 4. Музейларны мәгълүматлаштыру
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016 - 2027 еллар
Еллар буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	Ярдәмче программаны Аксубай районы бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 19.057 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча: 2016 елда-950 мең сум; 2017 ел-958 мең сум; 2018 ел-965 мең сум; 2019 елда-973 мең сум; 2020 елга-980 мең сум; 2021 ел-987 мең сум; 2022 ел-998 мең сум; 2023 елга-1465 мең сум; 2024 ел-1990 мең сум;

	<p>2025 ел-2735 мең сум; 2026 ел-2926 мең сум 2027 ел-3130 мең сум</p> <p>Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш</p>
<p>Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре</p>	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: реставрацияләүне таләп итүче предметлар саныннан төп фондның реставрацияләнгән предметлары өлеше, дәүләт исәбенә куелган һәм саклауга куелган музейларның төп фонды предметлары санының ел ахырына ел башына 93 процентка кадәр нисбәте; янғын куркынычсызлыгы системалары белән жиһазландырылган музей мәйданнарының өлеше 92,5 процентка кадәр; музей предметларын актив күрсәтүдә катнашкан төп фонд предметларының гомуми санына карата чагыштырма авырлыгы 99 процентка кадәр; хисап чорында музейларга бару өлешенең алдагы чорга нисбәте 33 процентка кадәр; социаль яктан якланмаган һәм мөмкинлекләре чикләнгән затлар тарафыннан үткән чорга карата хисап чорында музейларга килү санының 33 процентка кадәр нисбәте; хисап чорында ачылган үз фондларынан күргәзмәләр санының алдагы чорга нисбәте 93 процентка кадәр; электрон каталогка кертелгән музей әйберләре саны музей әйберләренең гомуми саныннан 17 процентка кадәр; компьютерлаштырылган эш урыннары санының хезмәткәрләрнең гомуми санына нисбәте 100 процентка кадәр</p>

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар Аксубай муниципаль районының музей челтәре 3 музей учреждениесен үз эченә ала.

Аксубай муниципаль районы музейлары структурасы (музей-тыюлыкларның дәүләт музейлары филиалларыннан тыш)

Музей тибы	Саны
------------	------

Тарихи-туган якны өйрөнү	1
Мемориаль	2
Барысы	3

Аксубай муниципаль району музейларында 6800дөн артык саклау берэмлеге саклана. Музейларга килүчелэрнең төп төркемнәре булып гаилә аудиториясе, балалар аудиториясе, яшьләр, ташламалы категорияләр (пензионерлар, инвалидлар һ.б.) тора.

Бүген музейлар тарафыннан эшләнә торган төрле программалар һәм акцияләр күбрәк нәкъ менә шушы максатчан төркемнәргә юнәлдерелгән.

Музейлар район халкының мәдәни кыйммәтләренә күргәзмәләр оештыру юлы белән генә түгел, ә күчмә күргәзмәләр, массакүләм чаралар үткәргәндә күргәзмәләр, ТР музейлары белән уртак күргәзмәләр кебек эш формалары белән дә ирешә ала. Актив күрсәтүдә катнашкан музей эйберләренә чагыштырма күләме 95 процент тәшкил итә.

Хәл итүне таләп итүче музей эшчәнлеге проблемалары

музейларның матди-техник базасы житәрлек дәрәжәдә үсеш алмавы; музейларны саклау-янгын сүндерү сигнализацияләре, махсулаштырылган экспозиция-күргәзмә һәм фонд жиһазлары белән тәмин итмәү; бөтен музей фондын мәдәни-мәгариф, фәнни-агарту максатларында актив файдаланмау; дәүләт музейларын мәгълүматлаштыруның житәрлек булмавы; инфраструктураның Начар үсеше аркасында Мәдәни туризмның житәрлек дәрәжәдә үсмәве.

SWOT-анализ

Көчле яклары	Йомшак яклары
1. Музей фондының сыйфат һәм сан дәрәжәсе. 2. Музей белгечләренә югары профессиональ дәрәжәсе. 3. Музей эшендә традицияләр дәвамлылыгы. 4. Музей биналарын һәм биналарын төзү һәм реконструкцияләү. 5. Массакүләм мәгълүмат чараларында музейлар эшчәнлеген киң яктырту. 6. Уртак күргәзмә проектларын оештыру өчен әйдәп баручы федераль	1. Музейларның матди-техник базасы Түбән. 2. Дәүләт музейларын мәгълүматлаштыру житәрлек түгел. 3. Медиаресурслардан, аерым алганда социаль челтәрләрдән нәтижәле файдаланмау.

музейларны жәлеп итү	
Мөмкинлек	куркыныч
1. Программаны гамәлгә ашыруга дәүләт һәм жәмәгать ярдәме. 2. Яңа мәгълүмат системаларын кертү	1. Программаны финанслау тулы күләмдә түгел. 2. Программа белән нәтижәле идарә итмәү. 3. Административ киртәләр. 4. Реставрация булмау сәбәпле экспонатларның югалуы

**"2016 - 2027 ЕЛЛАРГА МУЗЕЙ ЭШЕН ҮСТЕРҮ" ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАЛАРЫ
ЧАРАЛАРНЫ ФИНАНСЛАУ МАКСАТ, БУРЫЧЛАР, ИНДИКАТОРЛАР
НӘТИЖӘЛӘРНЕ БӘЯЛӘУ**

Төп чараларның исеме	Башкаручы	Төп чараларның үтәү сроклары	Ахыргы нәтижәләргә бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
				(базовый) год	год	год	год	год	год	год	год	год	год	год	год
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Музей фондын эсәрләр һәм тарих һәм мәдәният һәйкәлләре белән тулыландыру	Музейлар	2016 - 2027	Музейларның төп фонды дәүләт исәбенә куелган һәм саклауга куелган әйберләр санының ел ахырына ел башына нисбәте, %	90	90	90	90	92	93	93	93	93	94	94	94

Музейларны куркынычсызлык саклау-янгын сүндөрү системалары белән тәэмин итү	музейлар	2016 - 2027	Куркынычсызлык саклау-янгын сүндөрү системалары белән жиһазландырылган музей майданнары өлеше, %	75	77,5	8	82,5	85	90	92,5	92,5	92,5	93	93	93
Музей фондын мәдәни-мәгариф, фәнни-агарту максатларында кулланышы активлаштыру	Музейлар	2016 - 2027	Музей предметларын актив күрсәтүдә катнашкан төп фонд предметларының гомуми санына карата чагыштырма авырлыгы, %	96	96	97	98	99	99	99	99	99	99	99	99
Реклама һәм PR-эшчәнлекне активлаштыру	Музейлар	2016 - 2027	Хисап чорында музейларга бару санының алдагы чорга нисбәте, %	80	83	88	89	90	91	92	92	92	93	93	93
Күргәзмә эшчәнлеген активлаштыру	Музейлар	2016 - 2027	Хисап чорында ачылган үз фондларыннан	42	45	50	55	60	75	93	93	93	94	94	94

			күргөзмөлөр санынын алдагы чорга нисбәте, %												
Социаль яктан якланмаган граждандар төркемнөрөнөң, шулай ук мөмкинлекләр чиклэнгән затларның музейларга баруларының оештыру	Музейлар	2016 - 2027	Социаль яктан якланмаган һәм мөмкинлекләр чиклэнгән затлар тарафыннан отчет чорында музейларга бару санынын алдагы чорга мөнәсәбәте, %	30	35	40	45	50	55	55	55	55	55	60	60
Музейларны компьютер техникасы белән тәэмин итү	Музейлар	2016 - 2027	Компьютерлаштырылган эш урыннары санынын хезмәткәрләрнең гомуми санына нисбәте, %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары, ахыргы нәтижеләр һәм аны гамәлгә ашыру сроклары тасвирламасы

Ярдәмче программаның максаты-музейларны социомәдәни функцияләргә тормышка ашыру һәм жәмгыять үсешенә мөһим ресурс буларак комплекслы үстерү. Әлеге максатны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Музей фондының дөүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм туплау.
2. Музей фондының дөүләт өлешен популяризацияләштыру.
3. Музейларның мәдәни һәм фәнни-агарту, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыруы.

4. Музейларны мәгълүматлаштыру.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру срогы-2016-2027 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Ярдәмче программаны район бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 19.057 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 елда-950 мең сум;

2017 ел-958 мең сум;

2018 ел-965 мең сум;

2019 елда-973 мең сум;

2020 елда-980 мең сум.

2021 ел-987 мең сум;

2022 ел-998 мең сум

2023 елга-1465 мең сум

2024 ел-1990 мең сум

2025 ел-2735 мең сум

2026 ел-2926 мең сум

2027 елга-3130 мең сум

Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерда була һәм тиешле финанс елына Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

IV. Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру районның музей өлкәсендә булган барлык ресурслар (мәдәни-тарихи, кадрлар, матди-техник) белән нәтижәле идарә итүгә ярдәм итәчәк, бу музейлар күрсәтә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшыртырга ярдәм итәчәк. Болар барысы да республиканың мәдәни мирасын популярлаштыру аша Аксубай районының жәлеп итүчән образын формалаштыра.

"2016 - 2027 ЕЛЛАРГА КИТАПХАНӘ ЭШЕН ҮСТЕРҮ"гә ярдәмче программа

Ярдәмче Программа Паспорты

Ярдәмче Программаның Исеме	"2016 - 2027 елларга китапханә эшен үстерү" (алга таба – Ярдәмче программа)
Ярдәмче Программаның Заказчысы-	ТР Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Ярдәмче программаны эшләүче төп	Аксубай муниципаль районының " ҮКС " МБУ
Ярдәмче Программаның Максаты	Гражданнарга мәгълүматтан һәм белемнәрдән ирекле файдалануга конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруны, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калуны тәэмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү
Ярдәмче	1. Китапханә хезмәте күрсәтүнең нәтижәле системасын

<p>Программаның Бурычлары</p>	<p>тәэмин итү. 2. Китапханә фондларының актуальләшүен һәм сакланышын тәэмин итү. 3. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы китапханәләр челтәренен бердәм мәгълүмат системасын үстерү. 4. Һәркем файдалана алырлык китапханәләр эшчәнлеген модернизацияләү һәм һәркем файдалана алырлык китапханәләрнең матди-техник базасын ныгыту. 5. Китапханәләрнең укуны алга сөрү буенча мәдәни-агарту эшчәнлеген киңәйтү. 6. Өзлексез һөнәри белем бирү һәм квалификация күтәрү системасын үстерү</p>
<p>Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары</p>	<p>2016 - 2027 еллар</p>
<p>Еллар буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре</p>	<p>Ярдәмче программаны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 274326,1 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2016 ел-14281,1 мең сум; 2017 ел-14395 мең сум; 2018 ел-14510 мең сум; 2019 ел-14626 мең сум; 2020 елда-14744 мең сум. 2021 ел-14862 сум; 2022 ел-14 980 сум 2023 ел-20500 мең сум 2024 ел-28985 мең сум 2025 ел-38086 мең сум 2026 ел-40752 мең сум 2027 ел-43605 мең сум</p> <p>Искәрмә: Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш</p>
<p>Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре</p>	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: район халкына китапханә хезмәте күрсәтүне 85 процентка кадәр арттыру; һәркем файдалана алырлык китапханәләрнең жыйелма фондында яна керемнәр өлешен 3,6 процентка кадәр арттыру; цифрлаштырылган басмалар санының узган ел белән</p>

(нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләр	<p>чагыштырганда еллык артуы 20 процентка; үзәкләштерелгән язылу исемнәре санын 22 берәмлеккә кадәр арттыру;</p> <p>китапханәләрнең жыелма электрон каталогында библиографик язмалар санын 20 мең берәмлеккә кадәр арттыру;</p> <p>компьютер жиһазлары һәм Интернет челтәре белән жиһазландырылган һәркем файдалана алырлык китапханәләр өлешен 100 процентка кадәр арттыру;</p> <p>виртуаль кулланылышта булган электрон басмалар санының база чоры белән чагыштырганда 5 процентка кадәр артуы;</p> <p>Заманча китапханә жиһазлары һәм жиһазлары белән тәмин ителгән китапханәләр өлешен 2 процентка кадәр арттыру;</p> <p>төзелгән модель китапханәләрнең санын 11 берәмлеккә кадәр арттыру;</p> <p>ел саен уздырылган муниципаль китапханә чаралары санын 4 берәмлеккә кадәр арттыру;</p> <p>кимендә 1 берәмлек грантлар буенча ел саен гамәлгә ашырылган китапханә проектлары санын арттыру; ел дәвамында квалификациясен күтәргән белгечләр өлешен тармак белгечләренең гомуми саныннан 1 процентка кадәр арттыру</p>
--	---

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемарга гомуми характеристика

Һәркем файдалана алырлык китапханәләр бердәм мәгълүмат һәм мәдәни киңлек булдыруда һәм гражданның мәгълүматтан һәм мәдәни кыйммәтләрдән файдалануга конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруда төп звено булып тора. Районда 40 һәркем файдалана алырлык китапханә бар, шул исәптән 1 балалар китапханәсе.

Һәркем файдалана алырлык китапханәләр фонды 340 меңнән артык саклау берәмлеген тәшкил итә. Теркәлгән кулланучылар саны-25 мең кеше (район халкының 91 проценты, республика буенча уртача 39%), ел саен килүчеләр саны 530 меңнән артып китә.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 19.10.1999 N 1683-р күрсәтмәсе белән расланган Социаль инфраструктура объектларына Россия Федерациясе субъектларының норматив ихтыяжын билгеләү методикасы нигезендә районның һәркем файдалана алырлык китапханәләр белән тәмин ителеше 100 процент тәшкил итә, бер китапханәгә 800 кеше туры килә (ТР буенча – 2,4 мең кеше).

Китап белән тәмин ителеш район китапханәләренең 1 укучысына 13,8 китап тәшкил итә (ТР буенча-15,7).

Һәркем файдалана алырлык китапханәләр тарафыннан район халкына

күрсәтелә торган хезмәтләр социаль-икътисадый сәясәтнең мөһим факторы булып тора, гражданның белем алуына һәм мәдәни үсешенә ярдәм итә, районның һәр кешесенә мәгълүматтан ирекле файдалану мөмкинлеген тәмин итә. Хәзерге вакытта китапханә тармагында актуаль проблемалар булып тора:

1. Китапханә фондларын сыйфатлы яңартуның акрын темплары: актуаль тармак әдәбиятына, балалар әдәбиятына ихтыяж зур, фондларның яңартылуын арттырырга кирәк

. 2. Китап саклагычлар өчен майданнар житмәү

3. Китапханәләрнең матди-техник базасы зәгыйфь. 4. Электрон рәвештә күрсәтелә торган хезмәтләр күләмен һәм төрләрән арттыру таләп ителә 5. Китапханә кадрларына кытлык проблемасы саклана.

Көчле яклары	Йомшак яклары
Үзәкләштерелгән китапханә системаларының алга киткән системасы;	Тармакны финанслау житмәү; кадрлар потенциалын киметү; жиһазларның шактый өлешенә тузганлыгы, китапханә биналарының заманча дизайн һәм уңайлы мохит таләпләренә туры килмәве
Мөмкинлекләр	Куркыныч яклары
Мәгълүмат технологияләрен үстерү нәтижәсендә китапханә ресурсларынан һәм хезмәт күрсәтүләрдән файдалану мөмкинлеген арттыру; менеджментны камилләштерү; китапханә хезмәте күрсәтүнең ихтыяжлы формаларын ачыклау һәм яңаларын кертү, шул исәптән сервис мөмкинлекләрен киңәйтү; аралашу һәм ижат өчен урын буларак китапханәне үстерү; проект эшчәнлеген үстерү; китапханәләрнең грантларда, конкурсларда, проектларда катнашуы	Халыкның өстенлекләрен үзгәртү: укучылар санының кимүе; кадрлар потенциалын киметү, квалификацияле белгечләрнең китүе; фондларның сакланышын киметү

II. Ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, ахыргы нәтижәләр һәм аны гамәлгә ашыру сроклары тасвирламасы

Ярдәмче программаның максатлары-гражданның белемнәрдән ирекле файдалануга конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруны, китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калуны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү.

Куелган максатларга ирешү өчен түбэндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Китапханә хезмәте күрсәтүнең нәтижәле системасын тәмин итү;
2. Китапханә фондларының актуальләшүен һәм сакланышын тәмин итү;
3. Район китапханә челтәренә бердәм мәгълүмат системасын үстерү;
4. Һәркем файдалана алырлык китапханәләр эшчәнлеген модернизацияләү һәм һәркем файдалана алырлык китапханәләрнең матди-техник базасын аларның нәтижәле эшләве, кулланучыларның имин һәм уңайлы булуы өчен ныгыту;
5. Китапханәләрнең укуны алга жибәрү буенча мәдәни-агарту эшчәнлеген киңәйтү;
6. Өзлексез һөнәри белем бирү һәм квалификация күтәрү системасын үстерү. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру срогы-2016-2027 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәмин итү

Ярдәмче программаны Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 274326,1 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча: 2016 ел-14281,1 мең сум; 2017 ел-14395 мең сум;

2018 ел-14510 мең сум; 2019 ел-14626 мең сум;

2020 ел-14744 мең сум;

2021 ел-14862 мең сум;

2022 ел-14980 мең сум.

2023 ел-20500 мең сум

2024 ел-28985 мең сум

2025 ел-38086 мең сум

2026 ел-40752 мең сум

2027 ел-43605 мең сум Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш

IV. Икътисадый һәм социаль нәтижәлелекне бәяләү

Ярдәмче программалар Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган төп нәтижәләре: һәркем файдалана алырлык китапханәләр фондларын төрле мәгълүмат чыганаclarында документлар белән комплектлауны тәмин итү һәм фондларның сыйфат характеристикаларын яхшырту аша китапханә фондының оптималь моделен булдыру; китапханәләр фондларының яңартылуын арттыру; район китапханәләренә жыелма электрон каталогы күләмен арттыру; компьютер жиһазлары һәм Интернет челтәренә керү мөмкинлеге булган районның һәркем файдалана алырлык китапханәләре өлешен арттыру; китапханәләрнең мәгълүмати һәм белем бирү эшчәнлеген активлаштыру, укучыларга хезмәт күрсәтү юнәлешләрен һәм формаларын киңәйтү; халыкка мәгълүмати һәм китапханә хезмәте күрсәтүне яхшырту, Интернет челтәренә керү мөмкинлекләрен киңәйтү.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның төп социаль нәтижәсе - халыкның барлык социаль төркемнәре өчен китапханәләрдән файдалану мөмкинлеген

тээмин итү, китапханэлэрнең заманча үсешенә ярдәм итү, китапханәчеләр өчен уңайлы шартлар тудыру һәм китапханәләрдән файдаланучыларга хезмәт күрсәтүнең сыйфатын күтәрү, жәмгыятьтә китапханәләрнең абруен һәм ролен күтәрү, китапханәләрнең укуны һәм китапны алга жибәрү буенча мәдәни-агарту эшчәнлеген киңәйтү, китапханәләрнең ялын оештыру һәм укуга халыкның барлык категорияләрен жәлеп итү буенча эшен камилләштерү. китапханә эше өлкәсендә бюджет акчаларын тотуны оптимальләштерү.

«2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү " ярдәмче программасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программа исеме	«2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү»		
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Аксубай районы территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм Саклап калу;</p> <p>мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар , мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижат һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү;</p> <p>-халыкта гражданлык үзенчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга караш формалаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру.</p> <p>- эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү ;</p> <p>- мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын яхшырту</p> <p>- КДУ учреждениеләрен методик һәм мәгълүмати тээмин итү.</p>		

Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, жирлекнең тарихи-мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру.</p> <p>Мәдәни-ял итү чараларында катнашучылар санын арттыру. «Мәдәният» өлкәсендә халыкта гражданлык тәңгәллеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәتلәр культурасын тәэмин итә торган системаны үстерү һәм модернизацияләү</p>																																						
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	ТР Аксубай МР башкарма комитеты																																						
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	ТР Аксубай МР «ҮКС " МБМУ																																						
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2016-2027 еллар																																						
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаклары, шул исәптән еллар буенча:	<p>Финанслау чыганаклары булып Аксубай МР бюджеты акчалары тора</p> <p>Чыгымнар (мең сумнарда).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>всего</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>201</th> <th>201</th> <th>202</th> <th>202</th> <th>202</th> <th>2023</th> <th>202</th> <th>202</th> <th>2026</th> <th>202</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>8</td> <td>9</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> <td></td> <td>4</td> <td>5</td> <td></td> <td>7</td> </tr> </tbody> </table>													всего	2016	2017	201	201	202	202	202	2023	202	202	2026	202				8	9	0	1	2		4	5		7
всего	2016	2017	201	201	202	202	202	2023	202	202	2026	202																											
			8	9	0	1	2		4	5		7																											
Жирле бюджет акчалары	41160 6,4	2303 2,8	2024 9,6	204 17	205 81,1	207 45,1	208 91,1	209 70,1	5215 8,7	707 08,3	708 45,3	7100 7,3	710 07,3																										
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган нәтижәләре	<p>Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру;</p> <p>Массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру;</p>																																						

	Үзешчән сэнгать сэнгатенең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; Түләүле нигездә чараларны арттыру		
--	---	--	--

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роленең артуы жәмгыять үсешенең хәзерге этабының үзенчәлеге булып тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең ижатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклап калу сәләтен формалаштыручы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Кешенең ижади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын чагылдыру һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу жәмгыятьнең мәдәни үсешенең кирәкле критерие булып тора.

Халыкның тормыш сыйфатының мәдәни өлешен яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программ-максатчан метод нигезендә хәл итү зарурлыгы белән билгеләнә. Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән-бу мәдәниятне хәзерге шартларда Аксубай районы социаль-икътисадый үсешенең иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгели торган конкрет адымнар. Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында Социаль әһәмияткә ия максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтижәле тотуны тәэмин итәчәк һәм аларга ярдәм итәчәк: 1. Мәдәниятне, сэнгатьне үстерү, жирлекнең тарихи – мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

2. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру.

ПРОГРАММАДА КАРАЛГАН ЯРДӘМЧЕ ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү системасын модернизацияләү. Әлеге процессны камилләштерү чаралары системасында:

- клуб, китапханә, музей системасында хәзерге заманда халык белән эшләүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;

- инновацион рәвешләренә һәм ысулларны үстерү; - районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү; - мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру. Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

- «мәдәният» өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү; - балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, методларын һәм чараларын эшләү; - районның социаль-икътисадый үсешендә

киңрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру; - халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру кысаларында башкаручыларның түбәндәге функцияләренә башкаруы күз алдында тотыла: -алар тарафыннан социаль-мәдәни юнәлештәге чараларның ярдәмче программаларын (планнарын) эшләү һәм аларны гамәлгә ашыруны оештыру (ярдәмче программаны үтәү буенча конкрет эшләрне, һәр чара буенча кирәкле чыгымнарны һәм аларны финанслау чыганаclarын күрсәтеп);

- ярдәмче программа нигезендә чаралар үткәрү Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары)

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар Кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роленең артуы жәмгыять үсешенә хәзерге этабының үзенчәлеге булып тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәжрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең ижатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәшенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклап калу сәләтен формалаштыручы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Кешенең ижади көчләрен, сәләтләрен һәм таланtlарын чагылдыру һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу жәмгыятьнең мәдәни үсешенә кирәкле критерие булып тора.

Халыкның тормыш сыйфатының мәдәни өлешен яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләренә хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программ-максатчан метод нигезендә хәл итү зарурлыгы белән билгеләнә.

Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән-бу мәдәниятне хәзерге шартларда Аксубай районы социаль-икътисадый үсешенә иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгели торган конкрет адымнар. Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында Социаль әһәмияткә ия максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтижәле тотуны тәэмин итәчәк һәм аларга ярдәм итәчәк:

1. Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, жирлекнең тарихи – мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

2. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру.

ПРОГРАММАДА КАРАЛГАН ЯРДӘМЧЕ ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү системасын модернизацияләү. Әлеге процессны камилләштерү чаралары системасында:

- клуб, китапханә, музей системасында хәзерге заманда халык белән эшләүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;

- инновацион рәвешләренә һәм ысулларны үстерү;

- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү; - мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

формированиеләре белән колачлау	ровани еләр	ирова ниелә р й	ирова ниелә р	ровани еләр	ар й							
Катнашучылар саны, аларда кеше	2489	2500	2550	2600	2630	2700	2800	2800	2800	2800	2800	2800
Район һәм муниципаль халык ижаты конкурсларын һәм фестивальләрен оештыру/финанслау	5/төзел гән сметал ар нигезе ндә	7 төзел гән сметал лар нигез ендә	8/ төзел гән сметал лар нигез ендә	9/ төзелгә н сметал ар нигезе ндә	10/ төзел гән сметал лар нигез ендә	10/По төзел гән сметал лар нигез ендә там	10/ төзелгә н сметал ар нигезе ндә сметам	10	10	10	10	10
Республика һәм Бөтенроссия фестивальләрендә, акцияләрендә, конкурсларында катнашу / финанслау	Графи к буенча / төзелгә н сметал ар нигезе ндә	Граф ик буен ча/ төзел гән сметал лар нигез ендә	Граф ик буен ча/ төзел гән сметал лар нигез ендә	Графи к буенча / төзелгә н сметал ар нигезе ндә	Граф ик буен ча/ төзел гән сметал лар нигез ендә	Граф ик буенч а/ төзел гән сметал лар нигез ендә	Графи к буенча / төзелгә н сметал ар нигезе ндә	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-

2016-2027 ЕЛЛАРГА "КИНЕМАТОГРАФИЯНЕ САКЛАП КАЛУ ҺӘМ ҮСТЕРҮ " Ярдәмче программа

Ярдәмче Программа Паспорты

Ярдәмче Программаның Исеме	"2016 – 2027 елларга кинематографияне саклап калу һәм үстерү" (алга таба - Ярдәмче программа)
ярдәмче программаның заказчысы	Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Төп эшләүче	ТР Аксубай муниципаль районының " ҮКС " МКУ
Ярдәмче Программаның Максаты	Аксубай муниципаль районында кинематографияне үстерү, Кино-видеофильмнарны прокатлау һәм күрсәтү өчен тиешле шартлар тудыру
	1. Заманча үзебезнең һәм чит ил кинофильмнары белән фильмофондны үстерү өчен уңай шартлар тудыру. 2. Муниципаль кинематографиянең матди-техник базасын саклап калу һәм үстерү 3. Район халкының барлык катламнарының заманча кино күрсәтү хезмәтләреннән бертигез файдалана алуын тәэмин итү өчен шартлар тудыру.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016- 2027 еллар

<p>Еллар буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре</p>	<p>Ярдәмче программаны Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 4989 мең сум тәшкит итә, шул исәптән еллар буенча: 2016 елда-250 мең сум; 2017 ел-255 мең сум; 2018 ел-258 мең сум; 2019 ел-260 мең сум; 2020 елда-265 мең сум. 2021 ел-265 мең сум; 2022 ел-265 мең сум 2023 елга-385 мең сум 2024 елга-545 мең сум 2025 ел-695 мең сум 2026 ел-745 мең сум 2027 ел-801 мең сум Искәрмә: Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш</p>
<p>Ярдәмче программаның максатын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләлеге күрсәткечләре</p>	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк: 2027 елда Кино чараларына килүчеләр санының үсеш темплары 60 процентка кадәр</p>

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Аксубай муниципаль районының муниципаль кинематография учреждениесе мөһим функцияләренә үти, халыкның төрле категорияләренә Кино хезмәтенә социаль гарантияләнгән төрләренә хокук тәмин итә. Кинематография Аксубай муниципаль районының мәдәни тормышында мөһим роль уйный.

Нәфис һәм документаль фильмнарның шактый фондына ия булып, халыкның мәдәни ялын оештыру, шулай ук кино чаралары ярдәмендә эстетик, идея-әхлакый, патриотик тәрбия бирү буенча зур эш алып барыла. Гадәттәгечә оешкан балалар тамашачысын жәлеп итеп кино чаралары уздыруга зур игътибар бирелә Аксубай муниципаль районында 1 Кино үзәге эшли.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары, ахыргы аныгамәлгә ашыру нәтижәләре һәм сроклары

Ярдәмче программаның максаты-кинематографияне үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру:

Аксубай муниципаль районында киновидеофильмнар прокатлау һәм күрсәтү. Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Аксубай муниципаль районы фильм фондын заманча Ватан һәм чит ил кинофильмнары белән үстерү өчен уңай шартлар тудыру;

2. Муниципаль кинематографиянең матди-техник базасын саклап калу һәм үстерү.

3. Район халкының барлык катламнарының заманча кино күрсәтү хезмәтләреннән бертигез файдалана алуын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру; Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру срогы-2016-2027 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Ярдәмче программаны Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 4989 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 елда 250 мең сум;

2017 ел-255 мең сум;

2018 ел-258 мең сум;

2019 ел-260 мең сум;

2020 елда-265 мең сум.

2021 ел-265 мең сум;

2022 ел-265 мең сум.

2023 елга-385 мең сум

2024 елга-545 мең сум

2025 ел-695 мең сум

2026 ел-745 мең сум

2027 ел-801 мең сум

Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш .

IV. Социаль-икътисадый нәтижәлелекне бәяләү Ярдәмче программалар
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру ярдәм итәчәк: районның авыл халкы өчен заманча техник чаралар нигезендә кино күрсәтү мөмкинлеген арттыру.

**"РЕГИОНАРА ҺӘМ МИЛЛӘТАРА 2016 - 2027 ЕЛЛАРГА МӘДӘНИ
ХЕЗМӘТТӘШЛЕК" Ярдәмче программа**

Ярдәмче Программа Паспорты

Ярдәмче Программаның Исеме	"2016 – 2027 елларга Регионара һәм милләтара мэдәни хезмәттәшлекне үстерү" (алга таба - Ярдәмче программа)
ярдәмче программаның заказчысы	Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Ярдәмче Программаны Эшләүче	Аксубай муниципаль районының "мэдәният бүлеге" МКУ
Ярдәмче Программаның Максаты	Аксубай муниципаль районында төбәкара һәм милләтара мэдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру
Ярдәмче Программаның Бурычлары	1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының мэдәни-тарихи һәм мэдәни-инновация үзәге статусын күтәрүгә юнәлдерелгән төбәкара мэдәни хезмәттәшлеккә ярдәм итү 2. Аксубай муниципаль районында яшәүче халыкларның этномэдәни үзенчәлеген саклап калуга юнәлдерелгән мэдәни акцияләр һәм чаралар үткәрү буенча чаралар системасын булдыру. 3. Район халкы арасында толерантлык тәрбияләүгә юнәлдерелгән чаралар үткәрү
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016 - 2027 еллар
Еллар һәм чыганаclar буенча бүленеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	Ярдәмче программаны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 5400 мең сум тәшкит итә, шул исәптән еллар буенча: 2016 елда-450 мең сум; 2017 ел-450 мең сум; 2018 ел-450 мең сум; 2019 ел-450 мең сум; 2020 елда-450 мең сум. 2021 ел-450 мең сум; 2022 ел-450 мең сум 2023 елга-450 мең сум 2024 ел-450 мең сум 2025 ел-450 мең сум 2026 ел-450 мең сум 2027 ел-450 мең сум

	<p>Искәрмә: Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш</p>
<p>Ярдәмче программаның максатын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәлелеге күрсәткечләре</p>	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: район халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 20гә кадәр дөүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданныр белән 10проектка кадәр уртак проектлар саны; Россия төбәкләрендә "Сабантуй" татар халык бәйрәме әсәрләренең саны-1;</p>

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Аксубай муниципаль районының «мәдәният бүлеге» МКУ районда милләтара һәм конфессияара татулыкны саклау, халыкларның рухи ихтыяжларын канәгатьләндерү бурычларын хәл итү буенча максатчан эшчәнлек алып бара.

Бу эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен «мәдәният бүлеге» МКУ каршында 3 милли үзәк эшли: Түбән Баланда мәдәният йорты каршында урнашкан «Калина» халык фольклор коллективы һәм «Веретенышко» балалар фольклор коллективы булган рус милли үзәге Чуваш милли үзәге, Иске Тимошка мәдәният йорты каршында «УЯВ " халык фольклор коллективы белән; «ЗАМАН» фольклор коллективы белән татар милли үзәге (Аксубай мәдәният йорты)

Милләтара татулыкны саклау кысаларында районда даими нигездә татар милли бәйрәмнәре - «Сабантуй», «Нәүрүз», Чуваш бәйрәмнәре - «Уяв», рус бәйрәмнәре - «Троица», «озату Русской Зимы», «Спасские гуляния», «Фестиваль яблочного пирога» һәм башкалар үткәрелә. Шулай ук «Татарстан Республикасы суверенитеты көне», «Татулык һәм татулашу көне» һ. б. кебек толерант мөнәсәбәт һәм милли абруй тәрбияләүгә юнәлдерелгән бәйрәм календарь чаралары үткәрелә. Татар халкының мәдәни үзенчәлеген саклауга, татар халкының мәдәниятен һәм сәнгәтен пропагандалауга, аны тарихи ватаннан читкә, Гомумроссия киңлегенә актив этәрүгә юнәлдерелгән проектлар арасында Сабантуй халык бәйрәме аерым урын алып тора. Сабантуй Татарстан Республикасы һәм татарларның милли-мәдәни автономияләре, урыннарда эшләүче һәм бу бәйрәмнең эһәмиятен абруйлы һәм ышандырырлык итеп күрсәтә белүче татар ижтимагый оешмаларының уртак тырышлыгы белән чикләрен киңәйтә.

Татарстан Республикасынан читтә яшәүче ватандашларыбызга ярдәм итү максатыннан мәдәният бүлеге Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты белән берлектә Димитровград шәһәрндә (Россия Федерациясенең Ульяновск өлкәсе) "Сабантуй" татар халык бәйрәме үткәрә. Аксубай муниципаль районы инде берничә ел дәвамында «Чуваш сандугачы» республика чуваш мәдәнияте фестивален уздыру урынына әверелде. һәр Хисап елы дәвамында Мәдәният бүлеге район территориясендә яшәүче халыкларның милли мәдәниятләрен үстерү һәм саклау кысаларында район фестивальләре һәм конкурслары үткәрә.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары, ахыргы нәтижәләр һәм аны гамәлгә ашыру сроклары тасвирламасы

Ярдәмче программаның максаты-Аксубай муниципаль районында төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру, Аксубай муниципаль районы территориясендә террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау. Куелган максатка ирешү түбәндәге

бурычларны гамәлгә ашыруны күздә тотат:

: 1. Татарстан Республикасы Аксубай районының мәдәни-тарихи һәм мәдәни-инновацион үзәк статусын күтәрүгә юнәлдерелгән төбәкара мәдәни хезмәттәшлеккә ярдәм итү.

2. Аксубай районында яшәүче халыкларның этномәдәни үзенчәлеген саклап калуга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар үткәрү буенча чаралар системасын булдыру; Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру срогы-2016-2027 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү
Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары счеты 5400 мең сум тәшкит итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 елда-450 мең сум;

2017 ел-450 мең сум;

2018 елда-450 мең сум;

2019 елда-450 мең сум;

2020 елда-450 мең сум.

2021 ел-450 мең сум;

2022 елда-450 мең сум.

2023 ел-450 мең сум

2024 ел-450 мең сум

2025 ел-450 мең сум

2026 ел-450 мең сум

2027 ел-450 мең сум

Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проектының формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

III. Социаль-икътисадый нәтижәлелекне бәяләү .Ярдәмче программалар
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның социаль-икътисадый нәтижәсе-Аксубай районының әлеге процесста катнашучы мәдәният учреждениеләрен үз эченә алган регионара хезмәттәшлекне координацияләүнең бербөтен системасын булдырудан гыйбарәт һәм ул: районда, Татарстан Республикасында, шулай ук Россия төбәкләрендә милләтара мәдәни элементләрне киңәйтүдә; районда яшәүче барлык милләтләр һәм милләтләр вәкилләренең үзара аңлашуын һәм ихтирамын үстерүне тәэмин итә торган милләтара мәдәни алмашуның һәм хезмәттәшлекнең төрле формаларына ярдәм итүдә; милләтара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүдә, массакүләм чаралар уздыру барышында төрле мәдәниятләрнең үзара хезмәттәшлегендә һәм үзара бастуында.

"2016 - 2027 ЕЛЛАРГА АРХИВ ЭШЕН ҮСТЕРҮ" Ярдәмче программа

Ярдәмче Програма Паспорты

Ярдәмче Исеме	Программаның	"2016 - 2027 елларга архив эшен үстерү" (алга таба - Ярдәмче программа)
ярдәмче заказчысы-	программаның	Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Ярдәмче эшлөүче	программаны төп	Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы архив бүлеге
Ярдәмче Максаты	Программаның	Гражданнар, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә Архив эше белән идарә итү
Ярдәмче Бурычы	Программаның	Аксубай муниципаль районы архив фонды документларын һәм башка архив документларын саклауны, исәпкә алуны, туплауны һәм алардан файдалануны тәэмин итү
Ярдәмче гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	программаны	2016 - 2027 еллар
Еллар буенча бүлеп, Ярдәмче финанслау күләмнәре	программаны	Ярдәмче программаны Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 8994 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча: 2016 елда-485 мең сум; 2017 ел-490 мең сум; 2018 ел-493 мең сум; 2019 ел-498 мең сум; 2020 елда-501 мең сум. 2021 ел-501 мең сум; 2022 ел-501 мең сум 2023 елга-780 мең сум 2024 ел-985 мең сум 2025 ел-1230 мең сум 2026 ел-1250 мең сум 2027 елга-1280 мең сум Искәrmә: Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш
Ярдәмче максатын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне еллар буенча бүлеп бәяләү индикаторлары) һәм аның	программаның	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: муниципаль архив биналарының архив документларын даими саклауны тәэмин итә торган норматив шартларга туры килү дәрәжәсенә 90 процентка кадәр; архивлар тарафыннан билгеләнгән срокларда үтәлгән

бюджет күрсәткечләре	нәтижәлелеге	запрослар өлеше, бер ел эчендә кәргән запросларның гомуми күләмендә 99 процентка кадәр
-------------------------	--------------	--

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Аксубай муниципаль районының Архив фонды республика халыкларының тарихи-мәдәни мирасының мөһим состав өлеше булып тора, аның нигезендә жәмгыять үзенә хәзергедән үткәнгә һәм киләчәккә карарга мөмкинлек ала. Бу мирасны саклау бүген кешеләргә һәм жәмгыятькә дәүләтчелек нигезләрен саклау, жәмгыятьтә рухи-әхлакый кыйммәтләрне торгызу, ватанпәрвәрлек һәм Ватанга мөхәббәт формалаштыру, кеше шәхесен гармонияле үстерү өчен бик кирәк.

Архивлар ижтимагый процессларның эволюциясен теркәүче тарихи чорлар дәвамчанлыгының мөһим звеносы булып тора. Архивларда саклана торган документларның сакланышын тәмин итү өчен саклау өчен норматив шартлар, шул исәптән архив бинасында һәм биналарында оптималь (норматив) режимнар булдыру кирәк. Норматив режимнар - янгынга каршы, сак, температура-дымлылык, яктылык, санитария-гигиена режимнары. Архивлар янгын куркынычы аеруча зур булган объектлар исәбенә керә, чөнки аларда янучан документлар (кәгазь, пленка) саклана. Безнең көннәргә кадәр муниципаль архивларда 34 меңнән артык эш саклана. Фәнни-тарихи кыйммәтләрдән тыш, архивларда саклана торган документлар гаять зур социаль әһәмияتكә ия, чөнки аларда социаль-хокукый характердагы мәгълүмат бар. Саклау норматив режимнарын үтәмәү аркасында архив документларының югалуы район гражданнын хезмәт стажы, бүләкләүләре, реабилитацияләнүләре турында тиешле мәгълүмат алу мөмкинлегенән мәхрүм итәргә мөмкин.

Архивларның куркынычсызлыгын, документларны саклауның норматив режимнарын тәмин итүнең әһәмиятен аңлап, Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты каршындагы архив бүлеге бу юнәлештә максатчан эш алып бара. Әмма, күрелгән чараларга карамастан, архив документлары хәзерге вакытта аларның сакланышын тулысынча тәмин итми торган шартларда. Янгын сүндерү һәм саклау куркынычсызлыгын тагын да ныгыту таләп ителә. Архив бинасын автомат рәвештә газ белән янгын сүндерү системасы белән жиһазлау зарур. Иң кискен проблемаларның берсе - температура-дымлылык режимын саклау. ОСТ 55.6 - 85 "кәгазь чыганақлардагы документлар" нигезендә 17 - 19 °С Температура һәм 50-55 процент чагыштырмача дымлылык нормаларын үтәмәү. Дәүләт саклау кагыйдәләре. Техник таләпләр " документларның картаю процессын тизләтә. Булган кондиционерлау системалары әлеге режимны үтәүне тәмин итми, аларны алыштырырга кирәк. Документларның сакланышын тәмин итү чаралары системасында документ мәгълүматын саклап калу мөмкинлегенә бирә

торган документларның иминият күчermәсе аерым урын алып тора. Моннан тыш, бер үк вакытта төзелә торган уңай тасмада куллану фонды аеруча кыйммәтле документларның төп нөсхәләрен кулланудан алуны тәмин итә диярлек. Архивларда документларны цифрлаштыру торган саен кирәк тарала бара, бу документларны яңадан торгызу һәм мәгълүматны төп нөсхәләренә мөрәжәгать итмичә файдалануның яңа мөмкинлекләрен һәм киң перспективаларын бирә. Бу эшне активлаштыру өчен архивларга тиешле техника сатып алырга кирәк.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары ахыргы нәтижәләр һәм аны гамәлгә ашыру сроклары тасвирламасы

Ярдәмче программаның максаты-гражданның, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә Архив эше белән идарә итү. Әлеге максатны тормышка ашыру Аксубай муниципаль районы архив фонды документларын һәм башка архив документларын саклауны, исәпкә алуны, туплауны һәм куллануны тәмин итү бурычын хәл итүне күздә тотта. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру срогы-2016-2027 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү
Ярдәмче программаны Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 8994 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 елда-485 мең сум;

2017 ел-490 мең сум;

2018 ел-493 мең сум;

2019 ел-498 мең сум;

2020 елда-501 мең сум.

2021 ел-501 мең сум;

2022 ел-501 мең сум

2023 елга-780 мең сум

2024 ел-985 мең сум

25 ел-1230 мең сум

2026 елга-1250 мең сум

2027 елга-1280 мең сум

Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

IV. Социаль-икътисадый нәтижәлелекне бәяләү Ярдәмче программалар

Аксубай муниципаль районы Архив фондының муниципаль архивларда саклана торган документлары XX гасырдан алып бүгенгә көнгә кадәр чорда гражданның, жәмгыятьнең һәм дәүләтнең матди һәм рухи тормышын чагылдыра һәм республика халыкларының тарихи-мәдәни мирасының, мәгълүмати һәм интеллектуаль байлыгының эһәмиятле өлеше булып тора. Аларда аның формалашу һәм үсешенә хокукий һәм оештыру нигезләре чагылдырылган, район үсешен, барлык муниципаль структураларның нәтижәле эшләвен тәмин итү өчен кирәкле мәгълүматлар бар.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру муниципаль милек булган әлеге документларның югалу куркынычын киметергә, районның тарихи-документаль мирасына һәм мәгълүмати потенциалына зыянны булдырмакка, дәүләт институтларының, мәдәниятнең, фәннең эшчәнлегенә, гражданның мәгълүмат алуға һәм файдалануға конституциячел хокукларын тәмин итүгә, шул исәптән аларның социаль мәсьәләләренә бәйлә мәсьәләләренә хәл итү өчен кирәкле мәгълүматны алуға һәм куллануға конституциячел хокукларын тәмин итүгә шуннан килеп чыга торган барлык тискәре нәтижеләргә китерергә мөмкинлек бирәчәк. Ярдәмче программаның социаль нәтижеләре исәбенә муниципаль архив хезмәткәрләренә һәм архив документларыннан файдаланучыларның иминлеген арттыруны һәм хезмәт шартларын яхшыртуны кертергә кирәк. Янгыннар аркасында милек һәлак булудан матди югалтуларны киметү Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның иң мөһим икътисадый нәтижәсе булырга тиеш. Янгын сүндерү, шулай ук муниципаль архив биналарының һәм мөлкәтенең саклау куркынычсызлыгы дәрәжәсен күтәрү тәмин ителәчәк.

Ярдәмче программа турыдан-туры Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты архив бүлегә эшчәнлегенә стратегик максатына ирешүгә юнәлдерелгән (район Архив фонды документларын һәм башка архив документларын гражданны, жәмгыять, дәүләт мәнфәгатьләрендә саклауны, исәпкә алуны, туплауны һәм файдалануны тәмин итү).

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру: документларны саклау өчен оптималь шартлар тудырырга; документларның төп нөсхәләре югалган яисә зыян күргән очракта документ мәгълүматын саклап калу максатларында уникаль һәм аеруча кыйммәтле документларның иминият фондын булдырырга; күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләренә нәтижеләлеге һәм сыйфатын күтәрергә, архив документларындагы мәгълүматтан файдалану мөмкинлекләрен киңәйтәргә.